ยาสตรี คืออะไร?

นำเสนอเมื่อ : 11 ม.ค. 2557

ยาสตรีที่เดี๋ยวนี้มีขายกันทั้งไปตามท้องตลาดนั้นเป็นยาแผนโบราณ มีมากมายหลายชนิด เช่น ยาสตรีเบนโล นิสิงเห สตรีเพ็ญภาค สตรีบัวแก้ว วานชักมดลูก พิ้งค์เลดี้ ฯลฯ ทางแพทย์แผนไทยถือว่าเป็นยารุ่อน บำรุงธาตุไฟ ช่วยในการหมุนเวียนของเลือด เป็นยายอดนิยมของสตรี มียอดขายหลายร้อยล้านบาทต่อปี มีทั้งชนิดแคปซูล เม็ด หรือน้ำ มักจะบอกสรรพคุณว่า ช่วยฟอกเลือด บำรุงเลือด บำรุงร่างกาย บำรุงผิวพรรณให้มีเลือดฝาดเปล่งปลั่ง บำรุงธาตุ เจริญอาหาร แก้ประจำเดือนไม่ปกติ แก้ปวดประจำเดือน แก้จุกเสียด ใช้ขับน้ำคาวปลา ทำให้มดลูกแห้งเร็ว กินเป็นยาแทนการอยู่ไฟ

ยาสตรีเป็นยาที่สกัดมาจากสมุนไพรซึ่งแบ่งส่วนประกอบที่สำคัญคือ

1. สมุนไพรที่มีฤทธิ์ ขับลม เจริญอาหาร เป็นยาระบายอย่างอ่อน บำรุง ร่างกาย บำรุงโลหิต แก้ลมวิงเวียน เช่น น้ำมันสะระแหน่ ดอกคำฝอย ชะเอม ดอกจันทน์ น้ำผึ้ง เปลือกสม ขิง ข่า ตะไคร้ กานพลู ขมิ้นชัน การบูร ไพล พริกไทย เทียนดำ เทียนแดง แก่นขี้เหล็ก แก่นฝาง

2. สมุนไพรที่มีฤทธิ์ฮอร์โมนเพศหญิง ได้แก่ว่านชักมดลูก โกศเชียง(ตังกุย) กวาวเครือขาว

3. แอลกอฮอล์เป็นส่วนที่ใช้สกัดยาออกจากสมุนไพร

และเนื่องจากส่วนผสมมีฮอร์โมนเพศหญิง เมื่อกินเข้าไปในร่างกาย จะไปกระตุ้นเยื่อบุโพรงมดลูกให้หนาตัวขึ้น เมื่อหยุดรับประทานยาสตรี ในคนที่ยังไม่หมดประจำเดือน จะมีประจำเดือนไหลออกมา (Withdrawal bleeding) เหมือนกับการกินยาคุมกำเนิด หากมีการตั้งครรภ์ นอกจากฮอร์โมนเพศหญิงไม่ได้ทำให้เด็กแท้งแล้ว อาจจะช่วยป้องกันการตั้งครรภ์ได้อีกด้วย

ในกรณีที่มีการโฆษณาสรรพคุณยาสตรีครอบจักรวาล **บ้างเพิ่มสรรพคุณป้องกันมะเร็งเข้าไปอีกด้วย ซึ่งไม่เป็นความจริง** ผู้หญิงจึงรับประทานยาสตรีโดยไม่รู้ว่าตนเองเหมาะสมที่จะรับประทานหรือไม่ ยาสตรีมีข้อห้าม หรือควรระมัดระวังรับประทานในสตรีที่มีลักษณะต่อไปนี้

- เป็นมะเร็งหรือเนื้องอกของอวัยวะสืบพันธ์สตรี เช่นเต้านม, มดลูก, ปากมดลูก, รังไข่ ยาสตรีทำให้มะเร็งกำเริบ เนื้องอกหรือซีสต์โตขึ้น

- หากมีประจำเดือนมามาก ปวดประจำเดือนจากโรคช็อกโกแลตซีสต์ ยาสตรีทำให้ตกเลือดมากขึ้น โรคช็อกโกแลตซีสต์เป็นมากขึ้น

- มีการอักเสบ ที่ช่องคลอด ปากมดลูกหรือมดลูก ยาสตรีเพิ่มการบวมของเนื้อเยื่อ เพิ่มตกขาว ทำให้การอักเสบรุนแรงขึ้น

- เป็นโรคหัวใจอยู่แล้ว หรือเป็นความดันโลหิตสูง เส้นเลือดอุดตัน เส้นเลือดขอด หรือรับประทานยาละลายลิ่มเลือด ยาสตรีทำให้เกิดเส้นเลือดอุดตันมากขึ้น

- อยู่ในช่วงให้นมลูก ยาสตรีออกน้ำนม แอลกอฮอล์ที่เป็นส่วนผสม อาจทำให้ลูกมีเลือดออกในสมองได้

ดังนั้น การรับประทานสมุนไพรทุกชนิด ควรรู้ข้อดีข้อเสีย แม้รู้ว่าตนเองไม่มีข้อห้าม เหมาะกับการใช้ยาสตรี แต่หากรับประทานเข้าไปมีอาการผิดปกติ ต้องหยุดรับประทานทันที

ขอบคุณข้อมูลประกอบจาก : หนังสือพิมพ์คมชัดลึก คอลัมน์ ศุกร์กับเซ็กส์ พญ. ชัญวลี ศรีสุโข

ขอบคุณภาพประกอบจาก : www.penpark.com/sites/default/files/product-penpark-mixture1.png?1303298346